

Aalborg Bibliotekernes udviklingsplan 2018

Aalborg Bibliotekernes vision sætter fokus på bibliotekernes bidrag til den enkelte borgers mulighed for at udvikle og danne sig selv som menneske. I 2018 skal det overordnede politiske spotlys rettes mod bibliotekernes afgørende, demokratiske, samfundsunderstøttende opgave med at sikre borgernes lige muligheder og lige adgang - også til den digitale verden.

En vigtig del af Aalborg Bibliotekerne er den daglige drift og de mange driftsopgaver, som får hele organisationen til at hænge sammen. I udviklingsplanen er det dog kun nye udviklingstiltag, der i forlængelse af den politisk vedtagne vision bringes på banen. Alle tiltag løser Aalborg Bibliotekernes kerneopgave som lyder:

"Biblioteket er det frie rum til mødet mellem mennesker, med plads til alle og respekt for forskellighed. Gennem vores professionelle værtskab sætter vi perspektiv på og formidler viden, kultur og litteratur, der giver nye erkendelser, fremmer dannelse og understøtter demokrati".

Aalborg Bibliotekerne vil i 2018 arbejde med:

BIBLIOTEKSRUMMET

Biblioteket er et af de sidste offentlige frirum. Det er sted for udfoldelse, et mødested, et samlingssted og et rum, hvor samvær og fællesskaber understøttes på tværs af alder og etnicitet.

Vi skaber aktuelle, foranderlige og intelligente rum med stemning, atmosfære og oplevelser, der stimulerer til nye erkendelser.

1. Den naturvidenskabelige formidling

Bibliotekerne beskæftiger sig traditionelt mest med de bløde humanistiske temaer. Vi skal undersøge, hvordan vi kan formidle de naturvidenskabelige emner og få forskning ud fra forskergangene og skabe nysgerrighed for videnskaben hos borgerne. I 2018 koordinerer vi bibliotekernes temasamarbejde for alle biblioteker i Danmark og sammen med DR om "Viden skaber os" og i sommeren 2018 vil vi udnytte, at Universitarius flytter ind og udvikle en fælles formidling i velkomstområdet på hovedbiblioteket.

2. Læringsrum

Vi sætter fokus på læring og på, hvordan de fysiske rammer understøtter de forskellige former for læring.

Vi vil, sammen med flere andre biblioteker i landet, teste og fordanske en amerikansk model for sammenkobling af fysisk og digital læring kaldet læringscirkler. Vi skal facilitere for en studiegruppe, der gennemfører et online-læringsforløb, men samtidig mødes fysisk på biblioteket.

3. Fordybelse

I en stadig mere digitaliseret virkelighed, hvor grundvilkårene er hastighed, konstant tilgængelighed og potentiel forstyrrelse, oplever vi på biblioteket et stadig større behov for fordybelsesrum og for at kunne fordybe sig *sammen*. Derfor vil vi arbejde med, hvordan vi kan gentænke og skabe plads til fordybelse i en bibliotekskontekst.

UNGE OG DEMOKRATI

Biblioteket understøtter den demokratiske dannelse. Vi faciliterer formelle og uformelle demokratiske processer - med særligt fokus på unges deltagelse, medbestemmelse og inddragelse i bibliotekets aktiviteter og i samfundsmæssige debatter.

1. Samarbejdet med folkeskolen og de pædagogiske læringscentre (udviklingsgruppen)

PLC og folkebiblioteket vil udtænke og gennemføre et projekt om demokrati for udskolingsbørn, hvor vi fokuserer på de unges evne til at debattere, argumentere sagligt og formidle et emne.

2. Co-production

Samskabelse er hjørnестenen i bibliotekets virksomhed, men vi ønsker at tage skridtet videre til co-production og afprøve metoden mindst to gange. Dette vil være aktuelt i forbindelse med etablerede demokratiske strukturer og for eksempel i samarbejde med ungebyrådet. Ligeledes kan indretning og formidling af ungdomsbøger optimeres ved en co-production-proces, som kommer ind og røre ved en af bibliotekets kerneopgaver.

LÆSNING OG SPROGLIG STIMULERING

Sprog og læsning er indgangen til kultur, sociale fællesskaber og kundskab. Læsning er den mest afgørende færdighed ift. videre læring hos børn, unge og voksne. Biblioteket har en særlig rolle, fordi her er fokus på lystlæsningen mere end på den pligtbetonede tilgang, som mange forbinder med skolen.

Biblioteket er et skatkammer af spændende litteratur til alt og alle, men vi skal fortsat eksperimentere med formidlingen. På vores tværgående temaer og i alle vores aktiviteter har vi i 2018 et særligt fokus på at bringe både fysiske materialer og digitale ressourcer i spil.

For de voksne har biblioteket planlagt en række initiativer i 2018. Ordkraft er i konstant udvikling, men også Ordcaféer og Danmarks Biblioteksforenings store kampagne "Ord" er planlagt.

I region Nordjylland går bibliotekerne sammen om at lave en fælles læsestrategi og vi har planlagt flere initiativer for børn og deres voksne:

1. Sprogindsats for førskolebørn

Forskning viser at en tidlig indsats i forhold til sprogtilegnelse har stor effekt og biblioteket spiller en vigtig rolle i forhold til at påvirke sprogindlæringen hos de 3-6 årige. Aalborg Bibliotekerne står i spidsen for det regionale Projekt Sprogstart, der startede i 2017. I 2018 skal forskerne analysere to års data fra projektet, for at se på effekten. Vi arbejder samtidig med at udvikle indholdet, så vi kan fortsætte indsatsen. Det gør vi blandt andet i et nyt nationalt projekt: Sprogsporet.

I projektet "Sprogsporet" skal vi sammen med landets øvrige regioner i 2018 udvikle et samlet bibliotekstilbud til de 0-7 årige. Det samler og udvikler allerede eksisterende bibliotekstilbud til et nyt fysisk indhold målrettet børnene på forskellige alderstrin og de fagprofessionelle voksne. Sprogsporet har også en digital overbygning, hvor forældrene får et særligt spor.

2. Samarbejdet med folkeskolen og de pædagogiske læringscentre (udviklingsgruppen)

I samarbejde med skolerne laver vi en lystlæsningskampagne med en række aktiviteter fordelt på skoler og hovedbibliotek. Der er fokus på både børn og deres voksne. Kampagnen kulminerer i ugen op til - og på Ordkraft 2019.

3. Læsefamilier

Familierne efterspørger tilbud, der ikke kun letter deres travle hverdag, men også udnytter potentialet for nærvær og oplevelser sammen. Med en læsekampagne vil vi sammen med tre andre biblioteker i Nordjylland ændre og udfordre læsevaner hos familier med børn i alderen 10+. Vi udvikler seks forskellige læsekasser, som familierne kan få med hjem. I kasserne findes bøger, links til netmedier (også til film og lydoplevelser), forslag til videre læsning, opgaver, samtaleark og effekter. Undervejs i kampagnen optjener familien mærker og vinder både del- og hovedpræmier.

INTERNE INDSATSOMRÅDER

1. Vision for Aalborg Bibliotekerne

Vi vil - med udgangspunkt i bibliotekets kerneopgave - lave udkast til en ny vision for bibliotekstilbuddet

2. Fremtidens biblioteksrum og formidling

Vi skal arbejde med bedre udnyttelse af data og bruge dem til at kaste et kritisk blik på samlingen og biblioteksrummet. Vi vil betragte hver m² i rummet som et aktiv, der skal skabe værdi. Vi lægger op til et mere differentieret syn på samlingen inspireret af detailhandlen (lager- vs. udstillingsvarer) og en bedre udnyttelse af IMS (Intelligent MaterialeStyring) og viden fra logistik. Målet er at undersøge, hvordan man med indretning og strategisk placering af materialer kan påvirke gæsterne til også at låne mere – og til at låne materiale inden for specifikke temaer eller genrer.

3. Samskabelse

På Aalborg Bibliotekerne har samskabelsesprocesser et strategisk formål og stærk ledelsesmæssig forankring. Samskabelse handler om at skabe nye løsninger på udfordringer, som præger borgere og samfund. Aalborg Bibliotekerne fokuserer på samskabelsesprocesser der, foruden borgerne, rummer mindst én anden kommunal eller privat aktør. Men udpegningen af samskabelsesprocesser sker på et strategisk, ledelsesmæssigt niveau ud fra definerede kriterier. For at have en fælles forståelse, vil vi desuden udvikle en håndbog for procedurer for co-production ved Aalborg Bibliotekerne.

Vi vil deltage aktivt i Aalborg Kommunes satsning i servicedesign, som også har fokus på at inddrage brugeren.

4. Systemoverblik

Vi vil skabe et systemoverblik over alle digitale systemer og arbejde målrettet på at finde uafdækkede områder og synergier mellem systemområderne - sammen med vores leverandører, kollegaer og gæster. Gevinstrealiseringen vil være både af kvantitativ og kvalitativ karakter.

5. Den digitale transformation

Landets biblioteker vi i løbet af 2018 og 2019 satse på at styrke borgerne i den digitale transformation, og dermed også på indsatser, der skal gøre bibliotekerne digitalt kompetente til opgaven. Vi skal arbejde med både vision, analyse og forundersøgelse, kompetenceudvikling og konceptudvikling af et organisationsforløb i digital transformation.